

Juana Lizarralde Buenetxea

*Zarautz,
Gipuzkoa
(1914-2008)*

Aurkibidea

Biografia

Zarautzeko Urra baserrian jaioa. Bidarte baserriko semearekin ezkondu zen 20 urte zituela. 36 urte izan arte bere ama izan zen baserriko etxekoandrea. Aitze auzoko kontuak ondo ezagutzen ditu, baita Urtetakoak ere.

Zintak

ZAR-008

- **Proiektua:** Zarautz Hizketan - Zarauzko euskara eta ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Maiz, Belen - Muniozguren, Fernando - Zabaleta Zuloaga, Miren
- **Data:** 2004-12-16
- **Iraupena:** 72 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Zabaleta Zuloaga, Miren

Pasarteak

1. Eskolako kontuak; Maxi irakaslea

- **Erref:** ZAR-008/002
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:01:05. **Bukatu:** 00:04:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Juana Lizarralde, 90 urte. Sei urtetik 12 urtera arte eskolan ibili ziren ahizpa guztiak, Maximiliana Orokieta irakaslearekin. Kanpotarra zen. Irakasle guztiek erdaraz egiten zuten. Erdararekin izaten zituzten arazoak.</p>

Transkripzioa

- Bueno, nor zean esan zazu, ze... zenbat urte ta nungua zean.
- Ni hemengoxia. Hementxe jaiua. Juana Lizarralde Buenetxea.
- Zenbat urte dituzu?
- Ba, oain, lehengo hillen larogeita hamar kunplittu nittun, hogeita lauan.
- Hogeita laukua.
- Hogeita lauan, bai.
- Hogeita laukua. Bertan jaiotakua zea?
- Bai.
- Jontxo! Ta, nola gooratzen dezu umetako garaia ta? pixkat, gurasoekin ta nola?
- Gu ondo gurasoekin. Guraso onak giñun, ta eskola 're bialdu giñuen, ba, sei urten hasten zan ordun eskola, seitikan hamabira arte eskolan ibili giñan. Bost ahizpa giñan, ta danok ibili giñan eskolan. Orokieta, Maximiliana Orokieta, horrekintxe ibili giñan.
- Maixua zan hori?
- Maixtra.
- Maixtra.
- Maixtra zan, bai.
- Orokieta?
- Orokieta, Maximiliana Orokieta.
- Eta nun, nun zeon, eskola nun zeon?
- Oain zaharren zea daon hortan.
- A!
- Mutillena auskaldetik zan, ta nexkana alde hontatik.

- Oain jubilaian toki hortan, Udaberriko hortan?

- Bai, bai, bai, bai, hortxe. Hortxe zan.

- Ta, beste maistra izenik eo gogoratzen al dezu?

- Gu harekin bakarrik ibili giñan, ta geo, ume gehiegi zeatu zitzayon, ta geo beste maixtra batzuk ekarri zittuen.

- (Alaba zaharra) Nahi dezu esatia nola izena zuen?

- Zeiñek?

- (AZ) Beste maestrak, porke ni haiekin ibili nitzan.

- A, bai?

- (AZ) Pakita, Felisa, Nikolasa y Maxi, Maximiliana. Orokieta, oain dauden herriko eskolak bean apellidua dake. Bai, zan instituziyo bat Zarautzen.

- Maximiliana?

- (AZ) Bai.

- Bera, nungua zan bera?

- Artajona.

- Artajonakua?

- Bai.

- Ta maistran batek ba al zekin euskeraz? Dana erderaz iten zenuten eskolan?

- A, bai, dana erderaz.

- (AZ) Honbre!

- Nere ahizpak, zaharrenak, ni biarrena naiz ta bueno, eta, eskola hasi ta klaro, ezer entenditzen ez. Hillebete oso-osua nearrez pasa omen zun, nearrez hillabete oso-osua, e. Ezer entenditzen ez ta, baiña handikan aurea ikaagarri lista omen zan, oso lista, e. Monja jun zan ta, Hodarribiyan pasa dittu urte asko ta hill in zan. Hil zan, hil zan nere ahizpa zaharrena.

- Ta, ze oroimen, ze rekuerto daukazu eskolakoa?

- Ona! Ba, [...] zuen pixkat, e, baiña, ba, ez, gui ez zigun zea txarrik behiñ 'e iñ, e, kastigu txarrik eta hola ez. Zaplazteko batzuk eman bai, baiña...

- Ta, nola juten ziñaten eskola, nola?

- Oiñez, nola jungo giñan, ba!

- Oiñez. Bizikletan ez?

- Bizikleta? Ordun ez zan bizikletik.

- (AZ) Guk 'e ez gendun izan.

- Garai haietan bizikleta hemen ez zun iñork 'e, ezta iñork 'e. Pentsa zazu, larogei urte, oain larogei urte bizikletaik ez zan izan 'e ingo seguru asko, baserrin ez eta kalia 'e ez, kalia 'e ez. Oiñez, oiñez.

- Ta, e, zea...

- Lokatzetan, ta eurtan, ta zean, oaiñ aiña zea, zira ta, oaiñ aiña ezer ez! Holako gauzik ez zan! Abarkak jantzi, abarkak, abarketan gaiñen, eta geo haiek eantzi eskola juteako, ta halaxe.

2. Umetako jolasak

- **Erref:** ZAR-008/004
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:05:30. **Bukatu:** 00:07:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Eskolan ez zuten asko abesten, baina errezatu bai. Jolasak: sokasaltoan, txingoka, kaniketan, xakaponetan..

Transkripzioa

- Garai hartako zeaikan, kantuikan edo zeeze gogoratzen al dezu, kantuen bat, eo... eo, jolasen bat eo...
- Ez dakit, ez naiz akordatzeko.
- Kantatu ta iten zenuten eskolan?
- Ez, asko ez, errezatu. [...] gendun sarreran eta irteran 'e bai, baiña kantatu ez, kantatu ez gendun iten.
- Ta, garai hartako jolasen bat eo hola gogoratzen dezu, izena edo jolasen...?
- (AZ) Txingos.
- Petrillan gaiñen 'e saltoka ta holakotxek. Halakotxek, bai. Sokasaltan ta, txingotan ta, hoietan bai, hoietan ibiltzen giñan, hoietan ibiltzen giñan.
- (AZ) Kanikak ez, ama?
- E? Kaniketan 'e bai.
- Ta, sokasaltuan kantatzen, kantatzen zenuten zeeze, edo?
- Ez, sokasaltuan ez gendun kantatzen.
- (AZ) Bai, kantatuko zendun...
- Guk ez behintzat, oain ya ez dakit.
- (AZ) Nei 're ahaztu zaizkit.
- Ta, neskak kaniketan?
- (AZ) Honbre!
- Bai? Neskak kaniketan, neska gaztiak?
- Iual, iual, zeatik ez, ba?
- Bai, e?
- (AZ) Bai.
- Ta beste, primeratxuk esaten zion, holako zea batzukiñ 'e bai, o platera, o katillu o holakuan pusketakin ta 're bai kanikak ez zunak.
- (AZ) Eta, xakaponetan...
- Guk kaniketako ta diruik eta ez gendun izaten...
- (AZ) Ta xakaponak?
- E?
- (AZ) Xakaponak?
- Bai, xakaponak bai.
- Zer zan hori? Xakapona zer zan?
- (AZ) Ba, da...
- Hori, arkumian hexur bat izaten da, barrutik... horrek lau zea izaten dittu, ta...
- (AZ) Pelota bat bota gora ta buelta eman behar ziñun, ta...
- Hori, bai, hoiek 'e.
- (AZ) Hoiek zian lehengo jolasak.

3. Baserriko lanak: baratzea eta abereak.

- **Erref:** ZAR-008/008
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:10:09. **Bukatu:** 00:12:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Sagarra, sagastiak

Laburpena:

<p>Sagardoa egiten zuten. Zer hartzen zuten: pagatxa, [berga-belarra],

ailubrea.. Sagarrak saldu ere egiten zituzten. Urtean bi txerri hiltzen zituzten. Senarra Bidarte baserrikoa zen. Ardiak ekarri zituen eta beste batzuk erosi ere bai.</p>

4. Ama astoarekin plazara joaten zen

- **Erref:** ZAR-008/009
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:12:46. **Bukatu:** 00:13:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Ama falta izan zen arte ez zen inoiz joan plazara saltzera. Astoa hartuta joaten zen ama plazara.

5. Aitz-bailara, santurik gabeko bailara

- **Erref:** ZAR-008/010
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:13:48. **Bukatu:** 00:14:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Mezara kalera jaisten ziren. Urtetarekin ez dute harremanik izan. "Haritz-bailara" da eurena, santurik gabeko bailara.</p>

Transkripzioa

- Ta, mezeta ta Urteta ala, ala Zarautzea?
- Ez, ez, behiñ 'e, Urteta ez. Gu Zarautzea.
- (AZ) Gu zarautztarrak gea.
- Bai?
- (AZ) Honbre! Por favor!
- Parrukira. Parrukira o Frailleta, Zarautza.
- Bai? Urtetakin ta ez dezue harremanik izan, Urtetako jentiakin ta?
- Ez, hau Aitz-baillara da.
- Nola, nola baillara hau?
- Aitz-baillara.
- (AZ) Baillara, baiña, esaten zaio Olaerreka.
- Olaerreka?
- Baiña, Aitz-baillara da hau.
- (AZ) Hor dao erreka bat...
- Santuik gabeko baillara.
- Hori da!
- Santuik gabia baillara bai.
- Santuik eta ermitaik eta ez dao hemen.
- Ez, ez, ez, ez da.
- Harritzekoa da, ez do, ez do.
- Holaxe [...], ta.
- Bai, bai, bai, bai, bai, bai.

6. Neskame-lanak nolakoak ziren.

- **Erref:** ZAR-008/012
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:15:16. **Bukatu:** 00:17:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

12 urterekin izebanera joan zen ume-zain. Anjel Urriza alkate izandakoaren etxean ere egon zen lanean. Ze lan egiten zituen: bazkaria egin, arropa garbitu. Azken Portuko errekarra joaten zen arropa garbitzera. Gero etxera bueltatu zen eta han baserriko lanak egin behar.

7. Gerra garaiko giro gatazkatsua

- **Erref:** ZAR-008/016
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:20:53. **Bukatu:** 00:23:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Alaba gorrien tiroketa batean desagertu zitzaien 36an, eta hurrengo urtean senarra gerrara eraman zuten. Mutil gazte asko hil zirela inguruan dio. Infanterian tokatu zitzaion senarrari.

8. Gerra garaiko bizipenak

- **Erref:** ZAR-008/019
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:24:44. **Bukatu:** 00:25:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Soldaduak Pagoeta aldetik pasatu zirela esaten zuten. Amonak astoa ezkutatu egin omen zuen, kendu egingo ziotelakoan. Gerra denboran ez ziren janari eskean joaten baserrira, geroago bai.

Transkripzioa

- Ta orduan, gerra kontukin, gerra kontukin, e, moimentuik eta izan al zan hemen, moimentuikan eta hola.... Zea, soldauak, eta...
- (AZ) Bai. Eta astua harrapatu nahi zioen [...] amonai...
- Soldauak.... Ibilli zian, hemen ez zuen ze a haundiik in. Goitikan, Pagoeta aldetik pasa ziala esaten zuen.
- (AZ) E, ama? Amona sapaian asto txuriya gordetzen, bestela harrapatu iten zituen...
- Bai, eaman ingo ziyoela ta bai, bai.
- (AZ) Ta aber, esnia nun eamango zitun amonak asto hua kentzen

baziyoen, ta sapaian gordeta.

- Hemen ez zuen zea haundiik in, ez, ez.

- Ta, bestela, janari eske ez al zian etortzen, jenero eske?

- (AZ) Ez.

- Geo bai, soldauak etortzen zian...

- (AZ) A, bai.

- Hor, este, Oriyoko gaiñen [...] osua pasa zuen, baiño ordun ez. Gerra denboan ez. Hemen azkar pasa zian.

9. Gerraostean zer jaten zuten

- **Erref:** ZAR-008/021
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:26:44. **Bukatu:** 00:29:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Gerra-ostean ez zuten goserik pasatu, babarruna eta ogia izaten zuten eta. Garia egiten zuten eta gero Errota-berrira joaten ziren, etxean ogia egiteko. Zer jaten zuten. Orduan arraina merkeago egoten zen arrautzak baino eta amak arrautzak saldu eta arraina ekartzen zuen.

Transkripzioa

- Gerraostian gosia pasa al zenuen?

- E?

- Gerraostian gona pasa al zenuen?

- Ez, guk ez.

- Baserriya eukita ez, ezta?

- Baserriyan beti zeoze bado ta.

- (AZ) Patata ta babarruna [...], ta itxian ogiya in. Guk goseikan ez gendun pasa.

- Babarruna ta ogiya ta bagiñun ta, haziak 'e bai ta, bakizu, zeoze. Ez, ez gendun goseik pasa.

- Gariya ta iten al zenuten, gariya ta?

- Bai, gariya ihartzen zanen pixkat, Errota Berritan zea zeon, errota, eta zaku-murtzilla horrelakua zeatu ta hara bialtzen gendun, ta geo etxian ogiya in. Ogiya in behar etxen, jango bazan. Bestela [...] hua 're in in behar, ta erre ta jan. Etxian [...] gustoena!

- (AZ) Ta, talua 're, ama? Talua esniakin goxo-goxua.

- Talua ta 're bai?

- Taluak 'e bai, baiño nei bazkaitan talua ez zitzaiten gustatzen.

- (AZ) Ez, hori esniakin jaten genun, ama.

- Gauetan, igual, afaltzeko.

- Goizian ta gauen. Ta, eguardiyan ogiya.

- (AZ) Talo ta esnia, para mi era... Oaintxe jango nuke nik talo ta esnia! Era un manjar para mí. Urtiak ez detela jan hori.

- Gerra-ostean zer jaten zan gehienbat? Hola, egun, egun normal batian? Zer jaten zan?

- Zer jango zan, ba? Babarrunak! Basarrin beste gauzik ez da! Jaien babarrun zuriya o garbantzuk eo hola, haragi egosiyakin. Eta, hoixe, postreik eta ordun ez zan izaten. Eta zean, berriz, astegunian, berriz,

babarrunak... Plater haundi bat babarrunak.

- (AZ) Eta gaiñian katuarraia, ama.

- E?

- (AZ) Gaiñian katuarraia.

- Bai, katuarraia izango gendun noiz o noiz. Bai, gure amak, bere arrautzak bere bihotzeko gauzak zitun, klaro, ordun. Oain, arraia askoz garestiyo do, baiña ordun, arraia merkeo izaten zan, arrautzak baiño. Ta ordun, arrautzak saldu itten zittun ta arraia ekartzen zun.

- (AZ) Ta oliyua ta gauzak...

- Jateko zeaik, faltik ez gendun izan.

- (AZ) Eraman in behar zan zeoze.

- Bestela, arrantzaleik eta ez da izan hemen, etxean, familiyan arrantzaleik eta ez?

- Ez.

- Ez.

10. Neskazarren arteko elkarrizketa jasotzen duen kanta

- **Erref:** ZAR-008/024
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:35:00. **Bukatu:** 00:37:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>Zazpi barkilleroen kanta gogorarazten diote. Hiru-lau bertso abesten ditu. Bertso hauei buruzko komentarioak egiten dituzte.</p>

Transkripzioa

- (Alaba zaharra) Ama, ama, zazpi barkillerona ta kantatu zazu, zazpi barkillero ta...

- Bai, zea kantatuko ñau hemen...

- (AZ) Ai! Hori galdetzen ai zazu, ama.

- Bai...

- (Alaba gaztea) Nola zan hua? "Aizan, hi, Manuela, / zenbat urte ditu? / Neriak hogeita hamasei / kunplituak ditu. / Baldin orain... ditun..."

- (AZ) Ama, badakizu.

- (AG) Nola zan, ama?

- Hori oso polita da.

- (AG) Oso politak dia hoiek, dia...

- Bai, bai, bai, bai.

- (AG) Behin nik atera nun letra.

- Hoiek bertsuak dia! Bai? Idatzita al dakazu?

- (AG) Ez, ez dakit nun dazkaten. Atea nitun, ba, ez dakit, zea baten o hola kantatzeko, baiña ya ez dazkat. Oso politak dia hoiek.

- Hoiek bertsuak dia.

- (AZ) Ama, badakizu.

- Barkilleruna, barkilleruna, zazpi barkillero.

- (AG) "Aizan, hi, Manuela..."

- Ez. "Aizan, hi, Grabiela, / zenbat urte ditu? / Neriak hogeita hamasei / kunplituak dittu. / Baldin oraingo txandan / ezkontzen ez bagaitun, / geure bizi guzian / neskazahartzen gaitun".

- Hau da polita, oso polita.

- (AZ) Eta gehio, ama?

- Oso polita.
- (AZ) Ez dakit zenbat barkillero ta...
- (AG) "Hiriak hogeita hamasei / ditun honezkero"...
- "Baiña neska-zahartzerik / ez diñat espero" ...
- (AZ) "Zazpi barrendero" ...
- (AG) Ez.
- "Zazpi barkillero ta...", ez, ez, ez, nahastu in gaittun.
- (AG) Ta bat txikiratzaillia 're bai...
- Nahastu in gaittun, ez din baliyo horrek.
- (AG) Ba, kotxen juten giñanen, ba...
- "Nik ere badizkiñat / lau txikiatzaille, / zazpi barkillero ta / lau harpa-jotzaille./ Eta gaiñera hiru / kale-garbitzaille, / bi kabu primero ta / lau harpa-jotzaille".
- (AG) Ez, harpa-jotzaillia esan dezu lehenoko 're!
- Ba, hoiek ez, ez, ez dia aitzen iñun, e!
- Nik ez ditut sekula entzun.
- (AZ) Ke ba, zahar-zahar-zaharrek dia.
- (AG) Eta, oso politak dia. Dia...
- Bai.
- (AG) Dake txispa bat, bueno...
- Hori aterako bazenute paperian... fenomeno!
- Ez ditut sekula entzun nik...
- "Oso itsusia den / neskazahar izena, / aditu hutsarekin / hartzen diñat pena. / Oiñ eukirikan / sasoirik onena, / haxe lastimagarri / gu biyok gaudena".
- Oso polita, e, oso polita.

11. Euskararen inguruko kontuak

- **Erref:** ZAR-008/026
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:39:08. **Bukatu:** 00:40:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Kaletar eta baserritarren arteko aldea hitz egitean. "Egon" aditzaren larregizko erabilera kritikatzeko dute.

Transkripzioa

- Kaletarrak eta baserritarrak desberdin hitz eiten al zuen, ba? Bai?
- (AZ) Honbre!
- (AG) Baserritarrak hobia, e!
- (AZ) Ta, nik uain berrogeita bi urte damaxkit Zarautzen bizitzen, ba, kaletarrak bezala hitz eiten det.
- (AG) Behintzat, "daka" hori...
- Hori kaletarra?
- Nei amorraziyua ematen die, "lanian dao". Eonda, ez du lanik ingo! Hara, behin esan niyon, "aizu, jardun in beharko dezu ikasiko bazu, eon ez!".
- (AG) Hori ez da Zarautzarrena, e? Hori da erderatik itzulitakua!
- Bai, bai, bai, ba. Oain, hoixe ikasten due, euskera hori ikasten ai dittun, e, euskera hoixe ikasten ai ditun.
- (AG) Eskolan ez, ama.
- "Euskeraz ba al dakizute! [...] eonda, ez dezue ikasiko, jardunda". Eske,

amorrasiyo bat... Hori da, hori da, erderan zea da hori!
- Nere amak 'e hori esaten du, egonean ez dala jarduten!
- Ez, ba! "Soruan dao" [...], "soruan dao", ta ez dakit nola dao... "jun da" eo "ai da", eo beste mou bat. Hori ez da euskera, hori. Zeak esaten, Basarrik esaten zun, euskera martirizatzia da hori, esaten zun. Basarrik esaten zun hoixe.

12. Auzokoen arteko harremana

- **Erref:** ZAR-008/028
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:42:32. **Bukatu:** 00:44:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Herri-kirolak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Auzolanean gizonetakoak ibiltzen ziren. Elkarren beharra izaten zuten, elkarri gehiago laguntzen zioten lehenago. Auzokoen artean korrika-apustuak ere egiten zituzten.

13. Ohiko feria eta txerri-feria

- **Erref:** ZAR-008/029
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:44:18. **Bukatu:** 00:46:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

<p>Aita Zarautzera joaten zen feriara. Ganadu-feria izaten zen eta bertan erosi ere egiten zituzten behiak. Santa Barbara egunean txerri-feria egiten zen.</p>

14. Urtetako festak

- **Erref:** ZAR-008/032
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:49:02. **Bukatu:** 00:52:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Urtetara bakarrik joaten ziren erromeriara. Hiru igande ospatzen ziren hasiera batean, geroago igandero. Ez zuen lotuta dantzarik egiten. San Pedro jaietan Oriola joaten ziren urtero oinez.</p>

15. Astoak non lotzen zituzten

- **Erref:** ZAR-008/035
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:56:30. **Bukatu:** 00:57:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Lehenago kooperatibako plazan egoten ziren astoak, baina gerora astotegia jarri zuten.

16. Gabonetan jaiotza jartzen zuten.

- **Erref:** ZAR-008/042
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 01:05:20. **Bukatu:** 01:07:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Gabonak. Jaiotza jartzen zuten. Behin oilo batek arrautza egin omen zien jaiotza gainean. Erregalorik ez zen egiten orduan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-11-30

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com